

הדר פרק ששי עירובין

ח א טו יוד קי רמז:
 ב ב ג ד טו ט"ע שס
 סעף ד כג"ה:
 י ה מ"י פ"ה מהל' מ"ת
 ה"ג וטו ט"ע שס סע"י
 יא ו מ"י שס הלכה ב
 וטו ט"ע שס ס"ד:
 יב ז מ"י פ"ב מהלכות
 תמידין הלכה א סמג
 עשן קהל:
 יג ח ש"ע י"ד סימן רמ
 סעף ט:

גליון הש"ס

נברא צורבא רבינן חזי
 לנפשיה. עיין ברכות דף
 לא ע"א מו"ק ד"ה דהא.
 ונ"ל סוף פ"ב לנגשים:
 שם ולא אשבחן
 דאצטרף ליה ירושע. ע"י
 סנהדרין דף עו. מו"ק ד"ה
 מה תמלה:

מוסף רש"י

מצוה להביא מן
 ההרדוטה. ועל פ"ט שהיו
 כלאף, נעשו שלל נטלו
 רשות (יחזא ג).

רב ניסים גאון

רבינא רב סבינא בבבל.
 ברוך הסבין שלשחיטה
 שמה יהיה בה פנס
 והרגום פוקד מסער. וכן
 דרכו שלשון חכמים
 שמחסרין את העיין
 והח"י. ואמרו סר סבינא,
 כלומר סער סבינא,
 ואמרוין שוהא כלומר
 שנותא. (ורוהא) (ישורא)
 במקם שחדא. וכלה
 רבות. ובפרק הכל שוחטין
 אמרו אמר רב חסדא
 מניין לברייתא סבין מן
 הורה שאמר ושחטתם
 בזה ואלתם. פשיטא דכי
 נקבה טרפה בעיא בדיקה.
 בדיקת חכם קאמרינן
 כול'. ואמרוין האי טבאח
 דלא סר סבינא משמתינן
 ליה. והתם במסכתא דיוס
 טוב בפרק [אין צדין]
 אמרו איבעיא להו מהו
 להראות טבין לחכם ביום
 טוב, רב מרי בריה דרב
 ביטנא שארי ורבנן אסרי,
 אמר רב יוסף ותי"ח
 רואה לעצמו ומשאלה
 לאחרי.

רבינו הגנאל (המשך)

שפיר דמי. כי הא
 דרבינא הוה יתיב קמיה
 דרב אשי, הוא לההוא
 גברא דהוה קא אסר
 תמרה צבינתא. פי' בדיק
 כותנן צני הוה הברול
 כשרות והן אילני
 תמרים. היה קושטו בו
 החתום בשבת. א"ל
 רבינא ליהוה יהוה גברא
 בשמא, א"ל רבינא לרב
 אשי כי האי גונא מתחו
 כאפקיותא אי לא. א"ל
 לא, אין חכמה ואין עצה
 ואין תבונה לנגד ה', כל
 מקום שיש חילול השם
 אין חולקין כבוד לרב.
 אמר רב בפניו אסור
 וחייב מיתה שלא בפניו
 אסור ואינו חייב מיתה.
 ולא מתו שני בני אהרן
 אלא מפני שהורו הלכה
 בפני משה רבן. ותלמיד
 היה לו לר' אליעזר
 ויהודה בן גוריא היה

רב המנונא אורי בחרתא דארגו. מרי רב המנונא הוה חד שהיה
 תלמידו של רב חסדא כדמשמע הלא וצפיק קמנא דקדושין
 (דף כה). גבי סבי דמוניא דאמר ליה רב חסדא לרב המנונא
 זיל נעניניה ועוד היה אחר שהיה תלמידו של רב דלעיל צפיק
 כינא מעברין (דף נד). דאמר ליה
 רב לרב המנונא צרי מדלית לך
 אוטיב לך:

מאי דרוש ונתנו בני אהרן הכהן
 אש על המזבח אע"פ שהאש
 יורדת מן השמים מצוה להביא מן
 ההדיוט. לכאורה משמע שהקטרות
 שהקטירו על מזבח החילון היה
 והוראת שעה היתה כדלשכחנא
 בקטרות של נשאים כדלמרינן
 בשילחי התכלת (מנחות דף יז): דלי
 על מזבח הפנימי הקטירו מאי שיכא
 אותה דרשה לשם והא לא היה יורד
 אש על מזבח הפנימי לשם קטרות
 דהא קי"ל צפיק אמר להן הממונה
 (יומא דף לג). דמערכה שניה שעל
 מזבח החילון לקטרם מיהו צמורת
 כהנים משמע שלגית קדשי הקדשים
 נכנסו להקטיר ולשם נשפרו ול"ע:
כל הנותן מתנותיו לכהן אחד
 כו'. הא דקרי ליה ערית
 היארי אף על פי שהיה כהן שמת
 אציו מאהרן ואמו ממנשה כדאמר
 צמגילה (דף יב): אציו מצנימין ואמנו
 מיהודה ופסטיה דקרא כהן לדוד לאו
 כהן ממנש הוא אלא שר כמו דאמר
 וצני דוד כהנים היו (שמואל ב ט):
מביא רעב עולם. ואף על גב
 דכתיב (על שאלו ועל צית
 הדמים הא והא גרם וטמונין קדרש:
 מיד

רבינא הוה יתיב קמיה דרב אשי חזייה לההוא גברא דקא א
 בצינתא בשבתא רמא ביה קלא ולא אשגח ביה א"ל ליהויה האי גברא בשמתא
 א"ל כי האי גונא מי מתחזא כאפקרותא אמר ליה א
 אין חכמה ואין תבונה ואין
 עצה לנגד ה' כל מקום שיש בו חילול השם אין חולקין כבוד לרב אמר
 רבא בפניו אסור וחייב מיתה שלא בפניו אסור ואין חייב מיתה ושלא בפניו
 לא והא תניא ר"א א
 אמר לא מתו בני אהרן עד שהורו הלכה בפני משה רבן
 מאי דרוש ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח אמרו א
 אף על פי שהאש
 יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט ותלמיד אחד היה לו לרבי אליעזר
 שהורה הלכה בפניו אמר רבי אליעזר לאימא שלום אשתו תמיה אני אם
 יוציא זה שנתו ולא הוציא שנתו אמרה לו נביא אתה אמר לה לא נביא אנכי
 ולא בן נביא אנכי אלא כך מקובלני כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה
 ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן אותו תלמיד יהודה בן גוריא שמו והיה
 רחוק ממנו שלש פרסאות בפניו הוה והא רחוק ממנו שלש פרסאות קאמר
 וליטעמיך שמו ושם אביו למה אלא שלא תאמר משל היה אמר ר' חייא בר
 אבא אמר רבי יוחנן כל המורה הלכה בפני רבו ראוי להכישו נחש שנאמר
 ויען אליהוא בן ברכאל הבווי ויאמר צעיר אני לימים וגו' על בן זחלתא א
 וכתיב עם חמת זוחלי עפר זעירי אמר רבי חנינא נקרא חוטא שנאמר
 בלבי צפנתי אמרתך למען לא אחטא לך רב המנונא רמי כתיב בלבי
 צפנתי אמרתך וכתיב בשרתי צדק בקהל רב לא קשיא כאן בזמן שעירא
 היאירי קיים כאן בזמן שאין עירא היאירי קיים אמר רבי אבא בר א
 זבדא כל הנותן מתנותיו לכהן אחד מביא רעב לעולם שנאמר עירא היאירי
 היה כהן לדוד לודוד הוא דהוה כהן לכו"ע לא אלא שהיה משגר לו מתנותיו
 וכתיב בתריה ויהי רעב בימי דוד ר' אליעזר אומר מורידין אותו מגדולתו
 שנאמר ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא וגו' אע"ג דאמר להו לאחי אבא
 צוה ואותי לא צוה אפ"ה איענש דכתיב לפני אלעזר הכהן יעמוד ולא אשכחן
 דאיצטרף ליה יהושע א"ר לוי כל דמותיב מלה קמיה רביה אויל לשאול בלא
 ולד שנאמר ויען יהושע בן נון משרת משה מבחוריו ויאמר ארוני משה בלאם
 וכתיב

הס לך דהוי ליה כמורה הלכה:
 וכתיב

חרסא שם העיר: דארגו. שם הא"ש שצנאה והוה אמנושי כן
 ראימי בתשובת הגאונים: פר סבינא. ברוך סבין לנצח ולא אמרו
 להראות סבין לחכם אלא מפני כבודו של חכם ונמלא רבינא
 נוטל לו עטרת כבוד העיר ורב אשי רבו צמתא מחסיא הוה והיא
 מצבל: דהא רב המנונא אורי
בחרתא דארגו. הואיל ולא היה רבו
 הוריתי צמתא מחסיא שהיא מקומך:
תלמיד חצר. חכם כמותו אלא שלמד
 ממנו דבר אחד או יותר: לנפשיה.
צדק סבין לשחוט צו הוא עצמו
 צהמה שלו ואין צריך להראות לרבו:
למחוז. אמריה דרצא: אנה מיוצן
 וצניא. כי חילנא מנאי צישרא
 צדמי אלא וצין לה מיינך הלכך לאו
 לנפשי אלא כשאר טבחא הויה לי:
עגלא סינא. גדל שליש וזו הוא
 עומנו צעיקר טעם צשור כדתנן (צ"מ
 דף סח). ומגדלין אותן עד שיהו
 משולשין ואמרינן נמי (שם דף טט).
 מותר שליש צשכך אלמא אורחיה
 עד שליש ל"א שליש צבטן וקשה לי
 הא דאמר בעלמא (סנהדרין דף סה):
 רב חנינא ורב אשעיה הוה עסקי
 צפסי יצירה וכל מעלי שמתא איצרי
 להו עגלא מילתא דהתם מאי שלישי
 לצבטן איכא הא לא היה צבטן
 מעולם: לא יחוש לסבא. לרב
 אחא בר יעקב וצמתייה קאמר:
דאסונו כנודו. מחסר שלמנר
 לו דנימוש לצבא והתחילו לדבר
 צבדודו לא היה לו לזול צדכר:
ואצ"א שפני רב אלא צר יעקב
דמפליג. שהיה מאלד היה זקן וחסד:
ולאפרושי מאיסורא. ראה תלמיד
 אדם רואה לעבור עזירה ורבו שם
 ושומק מותר לתלמיד לקפוץ ולגעור:
צנינא. צדק. ואין משתמשין צנילן
 משום שבות: אמר ליה. רבינא לרב
 אשי הא מילתא דעזידת קמן השתא
 מי הוה אפקירותא חופטא או לא:
אין חכמה וגו'. אין מותר חכמה
 וכבוד ותבונה ויועץ עומדת כנגד
 חילול השם: צפניו אסור. להורות
 ומייב מיתה צדי שמים והא דרבא
 לאו לאפרושי מאיסור קאי אלא על
 הצא לישאל: צפניו הוה. והאי דקמני
 רחוק ממנו שהיה רחוק מקומו ממקום
 רבו שלש פרסאות ומיהו כי אורי
 קמיה אורי: והא רחוק ממנו קאמר.
 ואי הוראה לאו רחוק ממנו הוא מאי
 אתא רבי יוחנן לאשמועינן: לפנאי
אמרקו. כנסתי דברי מלהורות
 במקום שאחא חוטא עליהן: דק.
דברי תורה: עירא היאירי. רבו
 הוה כדכתיב היה כהן לדוד רב
 לדוד: מוריוין אסור מגדולתו. לעיל
 קאי אדועירי צמורה הלכה בפני
 רבו: אס אחי אצא זוא. דחלק
 כבוד למשה דכתיב אשר לזה ה' את
 משה [צמדכר לן] והורה הלכות גיעול
 אף את הזהב: איענא. לירד מגדולה
 צפסקו לו מקמי הכי: דכסיב
 ולפני אלעזר הכהן יעמוד ושאל
 לו. שהיה עתיד יהושע להיות
 צריך לישאל דבר הלכה מאלעזר:
ולא אשכחן. לאחר מיתת משה
 דאיצטרף ליה יהושע לאלעזר לשאול
 כלום: מוטיב. משיב דבר מורה הלכה:

1. אין תקנה ואין תקנה ואין צדקה לנגד?
2. ותנו בני אהרן הכהן אש על המזבח ועירבו עצים על האש.
3. וישן אלהיהן בן ברכאל הבווי ויאמר צעיר אני לימים ואהם ישישים על בן זחלתא ואיך אמת דעי איוב לכו ויזעבו מריי וכן בהמות אשליהם עם חמת דודי עפר: דברים לב וכל בלבי צפנתי אמרתך למען לא אחטא לך: תהלים קיט יא.
6. בשרתי צדק בקהל רב הוה שפתי לא אבא לא אתה דקדש: תהלים מ י
7. וגם עירא היאירי היה בתן לך: שמואל ב כ כו.
8. ויהי רעב בימי דוד שלש שנים שנה אחרי שנה ובקש דוד את פת ה' ויאמר ה' אל שאול ואל בית הדמים על אשר המית את הדבננים: שמואל ב כא א.
9. ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה אשר צוה ה' את משה: במדבר לא כא.
10. ולפני אלעזר הכהן יעמוד וישאל לו במשפט האזנים לפני ה' על פי יצאו ועל פי יבאו הוא וכל בני ישראל צוה ה' את ה'קדש: במדבר כו כא.
11. ויען יהושע בן נון משרת משה מבחוריו ויאמר אורי משה בלאם: במדבר יא כח.

הנהגות הב"ח

גמ' נ"ל סנה לה מ"י:
 (ב) שם סימן זיליא
 מרבינא: (א) שם והא מיתא

רבינו הגנאל

רבינא סאר סבינא, פי' ברוך הסבין לטבח בבבל. כדגרסינן האי טבאח דלא אסור סביניה קמי חכם כו', והוא מלשון פוקד תרי' מטער. א"ל

רב אשי אמאי עבדת הכי, כלומר אנא רבן. א"ל רבינא הא רב חסדא אורי בכפריה בשני דרב הונא, ורב המנונא אורי במוקם, פי' שם מקום, בשני דרב חסדא. א"ל רב אשי לא הורה איתמר, נא"ל איתמר אורי ואיתמר לא אורי, איתמר דאורי רב המנונא בשני דרב חסדא, מאי טעמא תלמיד חבר הוא גבי רב חסדא, אנא נמי גבי מר תלמיד חבר אנא. פי' מופלג גדול בחכמה מופלג משאר חכמים. אמר רבא תלמיד חכם שרוצה לשחוט בביתו מה שיאכל, רואה הסבין ובדוקי, אבל לבדוקי לטבח שישחט ויקנה ממנו לא. אמר רבא ולאפרושי מאיסורא אפילו בפני רבו